

Po I. slov. katol. shodu v Ljubljani.

(Konec.)

Tretji slovesni in sklepni shod. — Svečano pričel se je v ponedeljek zvečer prvi slovenski katoliški shod. Še svečaneje se je zaključil v sredo zvečer s tretjim slovesnim in sklepnim shodom. Zares, diven pogled je bil, gledati toliko za sveto katoliško-slovensko stvar vnetih mož, ki so pazljivo sledili navdušenim in navduševalnim besedam slavnostnih govornikov! Kakor prejšnji shodi, bil je tudi ta, tretji in sklepni shod mnogobrojno obiskan.

Kmalu po 3. uri popoldne stopila sta na odlični oder prevzvišena knezoškofa dr. M. Napotnik in dr. Jakob Missia, po skupščinarjih z živahnimi živio-klici in burnim ploskanjem iskreno pozdravljena. Poleg prevzvišenih vladik so sedeli preč. gg. kanoniki in cerkveni dostojanstveniki, katerih imena smo večinoma že zadnjič navajali. A tudi plemstvo zavzelo je pri tem slovesnem shodu jako odlično mesto. Opazili smo na odru med drugimi visokorodnega grofa Belcredija z visokorodno gospo soprogo z Moravskega; svetlo-kneza Roberta in Ernesta Windischgraetza, kneginjo Aleksandrino in princesinjo Matildo Windischgraetz, grofinjo Auersperg s komtesama, grofinjo Olgo Mocenigo itd.

Razun imenovanih bilo je navzočih še jako lepo število ljubljanskih in vnanjih dam. Ob 1/4 uro otvori predsednik g. Fr. Povše zborovanje s pozdravom »Hvaljen bodi Jezus Kristus!« Z iskrenimi, srčnimibe sedami pozdravlja prevzvišena gospoda knezoškofa, izražujoč veliko veselje vseh navzočih, da sta premilostna vladiki zopet prišla k skupščini. Nadalje pozdravlja srčno navzoče zastopnike plemstva, v prvi vrsti visokorodnega grofa Belcredija, kateremu občinstvo živahno nazdravlja.

Predsednik g. Povše prebere na to telegrame in g. Andrej Kalan, stolni vikarij, govoril je jako poučno in poljudno o socialnem vprašanju, vpletajoč v svoj govor več jako poučljivih prispevkov iz življenja. Poudarjal je važnost tega vprašanja zlasti z ozirom na Slovenijo, kjer smo tudi že doživeli štrajke in kjer izseljevanje v tuje dežele traja še vedno na kvar našemu slovenskemu ljudstvu. Jedrnat na to govornik razpravlja, kaj je socialno vprašanje, kako je nastalo in kako se reši. Poudarjal je govornik zlasti, da je to velevažno vprašanje našega časa eminentno katoliško, versko-nravno in da treba človeški družbi dati pravo versko-nravno podlago, na koji se more razvijati. In kakor ni rešitve razven v Kristusu, rešilo se bode tudi to vprašanje ugodno le po načelih vere Kristusove.

Na to je odstopil g. predsednik zboru, Fran Povše, predsedništvo g. podpredsedniku, poslancu Gregorju Einspielerju ter temeljito in krepko govoril o kmetijskem vprašanju. Navajal je najprej vzroke, zakaj se to velevažno vprašanje razpravlja tudi na katoliških shodih. Potem odkriva vzroke vedno hujšemu propadanju kmetijskega stanu in našteva pripomočke, s katerimi se more pomagati temu za obstoj države prevažnemu stanu! Izraža ob konci iskreno željo, da se naš kmečki stan povzdigne in postane res krepak steber državi.

Č. g. vikarij Andrej Kalan prebere na to nasvetovane resolucije o socialnih zadevah, ki se tudi z odobravanjem sprejmó. K prihodnji točki dnevnega reda: »Katoliško življenje« imel je obširen govor vč. gosp. dr. Josip Pavlica. Govori v prvem delu o načelih krščanskega življenja, kojega prva zahteva je, da sleherni posveti najprej samega sebe, živi v pravi milosti božji. Nadalje med vseobčnim odobravanjem poudarja, da je cerkev Kristusova jedino le tam, kjer je naslednik Petrov, rimski papež, za nas tedaj slavno vladajoči Leon XIII.

Prav tam in pri naših vzvišenih škofih je prava cerkev katoliška in nikjer drugod!

Govornik konča s pozivom, da se tesno oklenemo svete rimsko-katoliške cerkve. Dolgotrajno burno odobravanje sledilo je navdušenim besedam.

Vč. g. kn. šk. tajnik Josip Šiška prebere dotične resolucije, ki se odobré.

O tisku je govoril prvi g. V. Gregorič, ter je kazal, da je tisek res velesila, na katero moramo katoličani obračati svojo največjo pozornost. Žal, da je tisek večinoma v rokah naših narodnih in verskih nasprotnikov, katerim je velevažno orožje. Slabemu tisku, osobito na časnikarskem polju, moramo stopiti nasproti z dobrim, katoliškim tiskom. Dolžnost vsakega zavednega katoličana bodi, da z duševno in gmotno podporo skuša pospeševati dober katoliški tisek. Res lepe misli, dobrega uvaževanja vredne, podajal je g. dr. Gregorič v izbornem svojem govoru. Zeleti je le, da lepe besede padejo na rodovitna tla in obrode prav mnogo dobrega sadu.

Kot drugi govoril je o tej točki velevč. g. župnik Matija Sila. V poljudnem, deloma humorističnem govoru kaže vpliv tiska, njega važnost in govori obširneje o Mohorjevi družbi, katero primerja rodovitnemu vinogradu. Poljudni govor, ki je vidno vsem navzočim jako ugajal, se je odobral na pre mnogih mestih z dolgotrajnim ploskanjem, kojega ob koncu ni hotelo biti ne koneca ne kraja. Po gosp. prof. A. Kržiču prečitane resolucije se na to sprejmejo.

Blag. g. dr. Ivan Susteršič, že ob nastopu burno pozdravljen, govori prepričevalno o narodni organizaciji. Kaže veliki pomen, ki ga ima delovanje čast. duhovščine za naš narod zlasti ob periferiji, ter naglašuje, da so prvi in najhujši nasprotniki našemu narodnemu obstanku nemški in laški liberalci. Da se tujega navala ohranimo, treba nam tesne in dobre narodne organizacije, kateri bodi prva podlaga sv. vera, v kateri najdemo tolažila v bridkostih, pomoči v raznih težavah. — Frenetično odobravanje sledilo je tudi temu zadnjemu govoru I. slov. kat. shoda.

Čast. g. M. Pintar prebere resolucije, ki se odobré.

Tajnik visokoč. g. komendant M. Servicej naznani izid volitve stalne komisije. Izvoljeni so po pripravljalnem odboru nasvetovani gospodje.

Predsednik g. Fr. Povše zaključuje s primernim srčnim nagovorom prvi slovenski katoliški shod, želeč in proseč Boga, da obrodi mnogo dobrega sadu. Zahvali se mil. gg. knezoškofoma in udeležencem za sodelovanje in sklene s pozdravom »Hvaljen bodi Jezus Kristus!«

Na to podelijo Nj. prevzvišenost ljubljanski knezoškof navzočim svoj višjepastirski blagoslov.

Preč. g. kanonik K. Klun izreče zahvalo zboru g. predsedniku F. Povšetju. Med tem je zazvonilo »Češčena si Marija«. Skupščina je še skupno odmolila in se potem razšla s klici »Z Bogom!« »Na svidenje ob II. slov. kat. shodu!«

Cerkvene zadeve.

Katoliška cerkev in narodno življenje.

(Govor mil. knezoškofa dr. Mih. Napotnik na katol. shodu v Ljubljani).

(Dalje.)

Kdo iz teh modrih izrekov modrih mož ne zazvidi neizmerne vrednosti svete vere za pravo srečo sleharnega naroda? Ljubimo torej to najdražjo svetinjo, podedovano od svojih očetov; pa častimo in spoštujemo mater, ki nam preskrbno varuje ta zaklad — sveto katoliško cerkev. Kraj mojega telesnega rojstva je mila